

Tamar Blom studeerde in 2014 af aan de Amsterdamse Mime-opleiding en maakte tot 2019 deel uit van het fysieke theatergezelschap Wild Vlees. Tamar heeft een grote fascinatie voor hoe mens en ruimte elkaar beïnvloeden, elkaar vormen en elkaar in beweging zetten. Zijn werk is radicaal en precies tegelijk. Tamar laat zich inspireren door verschillende vormen van beeldende kunst en geeft die graag een plek binnen zijn eigen fysieke, visuele werk.

Voor Over het IJ werkt Tamar aan zijn eerste video-installatie: een beeldgedicht over reizende lichamen in een rijdende bus. Waar iedereen stil zit en alleen de hoofden en bovenlichamen meedemen met het draaien en schudden van de bus, zet Tamar daar een omgekeerde beweging tegenover: één reiziger staat rechtop en houdt zich vast aan een lus boven zijn hoofd. Zwevend aan één arm beweegt hij als een pendule mee met de bewegingen van de bus.

Het PTLab sprak Tamar halverwege zijn onderzoek.

Hoe bevalt het werken alleen?

Ik heb nog bijna nooit met video gewerkt – in ieder geval niet als opzichzelfstaand werk en al helemaal in mijn eentje. Tegelijk ligt deze zoektocht in lijn met waar ik al langer mee bezig ben: een onderzoek op het grensvlak van theater en beeldende kunst. Waarin verschilt het publiek, verschillen de kijkcodes? En kan ik die grenzen oprekken?

Het werken eraan is een beetje een eenzame rit – en opgeknapt in korte experimenten over langere tijd. Dit Herfstatelier is wat dat betreft een welkome afwisseling. Een afgebakende periode waarin ik nieuwe mensen ontmoet die meekijken, meedenken en meehelpen. De reacties die ik krijg zetten mij weer aan het denken, technisch en inhoudelijk. Mensen brengen spullen mee die ik uit kan proberen en waarmee ik mee verder kom. Daan, die publiciteit doet voor het PTLab, is een aantal maal met me mee geweest om te filmen. Het voelt weer ouderwets als repeteren. Prettig om weer even samen te werken.

Wat levert het onderzoek hier je tot nu toe op?

Ik ben nu vooral aan het uitzoeken hoe ik op een onzichtbare en tegelijk comfortabele manier mezelf kan laten zweven. Het moet eruit zien alsof ik gewoon sta en mezelf met één arm vasthoud. Maar dan dus met mijn voeten los van de grond... Zonder constructie zou dat een enorme inspanning zijn, dat houd ik onmogelijk vol.

Ik experimenteer met verschillende ophangsystemen. Ik heb een klimbroekje geprobeerd, maar dan zit het ophangpunt aan de voorkant en hel ik teveel naar achter. Met een hangpunt op mijn rug val ik juist teveel naar voor. Ik knutsel nu met kabeltjes om de juiste balans te vinden. Dat lijkt te lukken, in het verticale vlak hang ik al recht, maar ik hel nu nog net iets te veel naar links. Dat moet ik oplossen.

Samen met een bevriende decorontwerper buig ik me over een intern arm-systeem, waar ik mijn arm omheen kan leggen. Een jas moet de zaak verbergen. Dat systeem moet al die verschillende hoeken en zwaartepunten combineren, zodat ik ontspannen kan hangen. Uiteindelijk las ik de constructie zelf.

Ondertussen maak ik proeffilms: welke camera is het meest geschikt? Gewoon telefoon, een GoPro, een spiegelreflex? Welke lens werkt? Maar ook: vanuit welke hoek moet ik filmen, en moeten de shots vast zijn, of juist handheld, moet ik werken met een steadycam? Eén ding weet ik al zeker: een laag shot vanaf de grond werkt niet, dan zie je eigenlijk geen buitenwereld. Wel jammer, want dat zou de makkelijkste oplossing zijn geweest.

Ik weet ook nog niet zeker of ik met één lang shot wil werken of juist een montage wil maken. Gister heb ik een stoomcursus DaVinci Resolve gekregen – een gratis te downloaden editprogramma waarmee je veel kan en werkt op Mac, Windows en Linux. Als ik straks nog meer materiaal heb, kan ik pas écht uitzoeken of zo'n edit wel een goed idee is.

Waar loop je tegenaan?

Nu doe ik veel zelf, praktisch en productioneel. Dat is voor dit moment goed – ik leer er een hoop van. Maar vraag is of ik uiteindelijk niet meer samenwerking moet zoeken: iemand die meehelpt om het hangstelsel te bouwen en verfijnen, iemand die voor me filmt of mee monteert. En de productie is wel een dingetje. Voor filmen in de bus heb je een vergunning nodig. Dat gaat moeizaam in deze Corona-tijd. En het kost idioot veel tijd. In deze testfase kom ik een eind met wat guerilla-acties. Maar allerliefst wil ik natuurlijk een eigen bus, waarin ik alles uit kan proberen en misschien zelfs de mede-reizigers kan casten en regisseren. En om dan meteen door te dromen: een eigen team – een productie leider, cameraman/vrouw... zou wel geweldig zijn. Effectief, en toch ook een beetje minder alleen.

Hoe wordt de installatie gepresenteerd?

Jahaaa, ook daar zie ik nog verschillende opties. Het kan natuurlijk gewoon als installatie getoond worden. Levensgroot bijvoorbeeld, hier in de NDSM-hal. Zodat je er echt niet omheen kan. Maar ik heb er ook aan zitten denken om meer met een theatercode te werken: een lineaire presentatie in een lange container, met achterin de projectie. Deuren open, publiek naar binnen en de film start in. Een soort mini-bioscoop. En pas na een kwartier kan je de ruimte weer uit. Vijftien minuten gedwongen concentratie op een visueel gedicht. Eens zien wat je dan allemaal nog meer ziet en wat er allemaal nog meer bij je boven komt.

Het leuke is natuurlijk dat dit werk op zoveel verschillende manieren getoond kan worden, en op zoveel verschillende plekken. Op tentoonstellingen en festivals, in musea of in een galerie, of als bonus bij mijn eigen projecten. En in de openbare ruimte. Het zou toch wel enorm cool zijn als de installatie ergens op een busstation van de GVB te zien is!

Iedere keer weer opnieuw zoeken naar die ene juiste omstandigheid voor dit ene werk, da's ook nog een klus op zich. Maar wel erg leuk.